

Efeze 5:18-21

1 bron (vervuld met de Geest, vs 18)

3 rivieren (a: sprekende, vs 19. b:dankende, vs 20. c: onderdanig zijnde, vs 21)

Gemeente,

De Efezebrief. We nemen de draad weer op. In hoofdstuk 1 t/m 3 beschreef, bezong Paulus uitvoerig het heil in God. Van de Vader Die heeft verkoren, de Zoon Die heeft verzoend, de Geest Die heeft verzegeld. En na het bezingen van dat heil begon in hoofdstuk 4 vers 1 het tweede deel van de brief. Wandelt dan waardig de roeping waarmee gij geroepen zijt. De levenswandel vanuit het heil. In het begin lag vooral de nadruk op hoe niet: 4:17 niet meer wandelen zoals de andere heidenen wandelen. 4:30 de Heilige Geest niet bedroeven. 5:7 hun medegenoten niet zijn. Maar gaandeweg kwam ook de andere kant naar voren toe: wat dan wel: 5:2 wandelen in de liefde, 5:8 wandelen als kinderen van het licht, 5:15-16 wandelen als wijzen, door de tijd uit te kopen. Maar hoe komt het zover? Hoe kan iemand dat gestalte geven in zijn of haar leven?

Daar gaat het vanaf 5:18 eigenlijk verder over in de Efezebrief. Hoe kan iemand niet meer leven als de heidenen, en wandelen in het licht? Door de vervulling met de Heilige Geest. Wordt vervuld met de Heilige Geest. De bron. Wordt volgemaakt met de Heilige Geest.

1 de bron

Kijk, de Heilige Geest zorgt ervoor dat mensen tot Christus komen. Tot Christus, in Wie verlossing van de schuld en vloek is, en in Wie vernieuwing van het leven is. En de Heilige Geest zorgt ervoor dat ik mijn ellende zodanig zie dat ik leer vluchten tot Christus. En dat ik Christus zodanig zie dat ik durf te vluchten tot Christus. En zodra iemand dan tot Christus komt, dan wordt de Heilige Geest in mijn hart gegeven. Dan woont Hij in mij. Alleen, dan kan er nog veel aanvechting zijn, veel twijfel, ook veel lauwheid. Maar 'vervuld met de Heilige Geest' wil zeggen: dan vult de Geest heel mijn hart. Niet als een bodempje water in het glas, maar Hij vult heel het glas. Tot aan en tot over de rand.

Zodat mijn hart volstroomt van de hemel. Want de Heilige Geest is de eersteling van de hemelse zaligheid. De Heilige Geest is de eersteling van de volle oogst der heerlijkheid. Brengt dus iets van de hemel in je hart. Zoals van Andrew Gray gezegd werd: de hemel was in zijn hart eer dat zijn hart in de hemel was. En we hoorden al eens eerder wat er dan in je hart komt. Hemelse vreugde. Vreugde in de God van het heil. Verwondering over de Vader, Die heeft verkoren. Uit zo grote duizelingwekkende diepte heeft opgenomen en verkozen. Waarom mij, waarom mij, o Vader? Verwondering over de Zoon, Die tot zo dure prijs heeft gekocht. Heeft liefgehad tot in de dood, de Godverlatenheid, het

kruis. Hoeveel hebt Gij niet voor mij overgehad? Verwondering over de Heilige Geest, Die zo vol kracht en geduld mij heeft getrokken en niet opgaf en niet de brui eraan gaf toen ik zo hardnekkig tegenwerkte en Hem weg wilde hebben, maar doorzette en inwon. Hoeveel verzet heeft Hij niet willen verbreken en verdragen? Vreugde in een eeuwigdurend heil.

En behalve hemelse vreugde geeft de vervulling met de Heilige Geest ook hemelse liefde. De hemel is liefde van God en Jezus Christus tot de zaligen. Liefde van welbehagen van eeuwigheid. Liefde van het 'Ik voor u' van de Zoon. Liefde uit de oorsprong van de eeuwigheid, liefde tot elke prijs en liefde tot in de dood. En liefde tot God. Verlangen bij Hem te zijn. Liefde spontaan en diep die zich richt op het Lam, de Vader en de Geest. Verlangen naar Hem. Verlangen naar de wederkomst: de Geest en de bruid zeggen kom, Heere Jezus, kom haastig.

Behalve vreugde en liefde is de hemel heiligheid. Pure dienst aan God volkomen en volop. Geen smet van zonde meer, geen zweem van eigen eer, eerezucht, zondige begeerte en lauwheid. De heiligheid wordt ons verlangen. Hoe heiliger hoe liever. Hoe meer tijd en hoe dichter bij de Heere hoe liever. Niet vragen: hoe ver kan ik gaan, maar hoe dicht kan ik blijven. Ook het zien en luisteren naar zonde gruwet ons hart van. Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten. En we haten het doen van de schenders van Gods wet en schuwen die smet. Teergevoeligheid voor Gods eer.

Vervulling met de Heilige Geest. Dat heeft dus te maken met de beleving van het heil. Met een tere omgang met de Heere, die sterk is, intens, innig en vol verlangen. Vervulling met de Heilige Geest dat straalt ervan af. Dat straalt wat uit. En dat kan ook verzet oproepen en weerstand, maar in elk geval: dat glanst en schittert. Zou dat niet rijk zijn, naar je kinderen of kleinkinderen toe als vader en moeder, opa of oma? Als leidinggevende of catecheet, naar kinderen en jongeren toe? Als gemeentelid, naar je collega's toe, je familie toe? En voor jezelf, om van twijfel, lauwheid verlost te zijn en bovenuit te zijn? Is dat het niet waard om te horen naar dat bevel: wordt vervuld met de Heilige Geest?

Levend geloof bouwt op het Woord, maar verlangt naar ervaring en vervulling. Allebei en in deze orde. Dat is heel wezenlijk. Dood geloof meent te geloven en gered te zijn, vrede met God te hebben en zegt: wat wil ik nog meer, dan is het toch genoeg?

Laat het dat zijn en niet dat andere: dronken in wijn. Dat noemt Paulus in de Efezebrief wel juist omdat dat in Efeze algemeen gebruik was. In Efeze werd de God van de wijn vereerd: Bacchus. En vier keer per jaar waren er de Bacchusfeesten. Waar het produkt van Bacchus werd gebruikt: wijn. Dan krijg je ook een bepaalde beleving. Een goed gevoel. Maar van heel andere orde. Want dronken van wijn daarin is overdaad. Letterlijk: heilloosheid. Niet vol van heil, maar zonder heil. Waar de Geest vol van maakt, dat verstikt de wijn. Omgang met God, vreugde, liefde, heiligheid, wie dronken is die is daar totaal onbekwaam voor en

onverschillig voor. Trouwens, dat kan ook door andere dingen gebeuren: als je in popmuziek opgaat, als je helemaal blind staart naar een voetbalwedstrijd: heilloos. De omgang met God wordt erdoor verstikt en verstrooid. Je kan het ook merken: je praat alleen maar daarover. Je wordt nogal loslippig, maar niet over de dingen van de Heere. Wat kunnen dat voor dingen zijn die heilloos voor je zijn: die je verlangen naar God uitdoven, je vreugde in God wegnemen, je open doen staan voor de wereld, je afsluiten voor de eeuwige dingen. Doe dat niet! Wat slecht is voor de omgang met God: hak het uit je leven. Ten diepste is het óf – óf: een christenleven dat niet vervuld is met de Heilige Geest wordt hoe langer hoe meer ingenomen door dingen die heilloos zijn. Voor de één wijn, een ander sport, een derde werk, een vierde zijn laptopgebruik of weer wat anders. Maar je je leven wordt hoe dan ook ergens mee vervuld. Is het niet met de Geest dan door aardse dingen, steeds meer. En steeds lauwer, steeds gezapiger, steeds onverschilliger, steeds geruster ook al heb je geen zekerheid, geen vastheid, geen uitzicht, toch wel kalm en gerust. Heilloosheid.

Daarom nog een keer: wordt vervuld met de Heilige Geest. Wordt vervuld met de Heilige Geest. Laten we daar eens goed naar kijken, want dat is een merkwaardige uitdrukking. Als je die taalkundig ontleed is het een wonderlijke combinatie. Het is een imperatief, een gebiedende wijs, een bevel met andere woorden. Maar dan zou het logisch zijn als er stond: vult uzelf met de Heilige Geest. En dat staat er niet. Het is een passieve vorm, lijdende vorm. Wordt vervuld. Dat betekent: een ander moet dat doen. Het woordje worden geeft aan: iemand anders doet het. Ik word vastgehouden door iemand anders, ik word gedragen door iemand anders. Ik word gefeliciteerd door iemand anders. Dus het is een bevel aan mij gericht wat een ander doen moet! Mij word iets bevolen wat een ander voor mij doen moet. Vreemd!

Dat betekent dus allereerst: ik vul mezelf niet met Gods Geest. Vul uzelf met Gods Geest is onmogelijk. Ik beschik niet over de Geest, ik kan de Geest niet naar me toehalen. Ik kan mijzelf niet vullen met de Geest van God. Het kan zijn dat ik veel weet van de Geest en van wat hij doet, daar met Pinksteren van gehoord heb en dat goed opgenomen heb. Het kan zijn dat ik daardoor vurig ben gaan verlangen naar de vervulling met de Heilige Geest. Vurig verlangen, en dan nog of juist merk ik: ik kan het mezelf niet geven. Ik ben machteloos. Ik sta verlamd en hulpeloos. Hoe graag ik ook zou verlangen, ik maak mezelf niet vervuld. Dat is die wonderlijke spanning in het genadeleven. Die God soms zo die laat voelen opdat..ja opdat.....

En toch staat er een bevel. Wordt vervuld. Dat wil me in de klem

brenge. Dat ik er niet gelaten onder ben en me erin schik, nou ja ik kan het niet van mezelf, dat is nou eenmaal zo. Nee, het wil me in de klem brengen, uitdrijven naar Wie het wel kan. De Heere Jezus: ik moet vervuld worden met Uw Geest, maar ik kan me niet vullen, Heere Jezus vult U mij dan! Want het is de Geest van Christus. Hij heeft Hem verworven, Hij heeft de wet vervuld, de gehoorzaamheid volbracht, de vloek gedragen. Hij heeft de Geest verworven. Hij mag Hem uitdelen van de Vader. Daarom kan Hij uitgedeeld worden! Daarom kan Hij geschonken worden.

Wordt vervuld. Dat staat hier. In Efeze 5. Tot mensen de Heilige Geest al hadden, met de Geest verzegeld waren. Maar die vervulling is telkens weer nodig. Dat geeft de werkwoordsvorm ook aan. Wordt telkens weer vervuld. Want dat hart van ons is als een glas, nee een vergiet. Vandaag volgegoot en morgen weer leeg. Moet steeds weer vervuld worden. Vervuld met de Geest is geen aparte klasse christenen. Zo van : dat was ik eerst niet, nu wel, en och ja, mijn man, mijn moeder die is nog maar een tobber. Vandaag vervuld, ben ik morgen ook weer leeg. Dan geldt weer: word vervuld. De meest vervulde christen is degene die het meest voor Christus op de knien ligt en smeekt om weer vervuld te worden.

En eens, eens hoeft dat niet meer: dan is het eeuwig vol, vervuld, voor altijd.

3 rivieren

Vervuld met de Heilige Geest. Dat is de bron zou je kunnen zeggen. En uit die bron ontspringen 3 rivieren. Zoals min of meer uit één bron of brongebied drie rivieren voorkomen: de Waal, de Rijn en de IJssel. Vers 19, 20, 21. De rivier van het spreken, zingen en psalmen. De rivier van het dankende. De rivier van het onderdanig zijn.

a: sprekende

Allereerst: vervuld met de Heilige Geest ga je spreken onder elkaar met Psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. De Waal. Die drie soorten tref je ook in het Psalmboek aan. Boven sommige Psalmen staat: een Psalm zoals 3, 6, 8, 15, 73. Boven andere staat: een lofzang, zoals 111, 112, 117, 118. Boven andere: een lied, zoals 92, 98, 108. En in het Psalmboek vind je die vreugde, die liefde, die heiligheid terug. Hoog: 'k zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheer. Diep: ik heb gedaan wat kwaad is in Uw oog, dies ben ik HEERE uw gramschap dubbel waardig (dat hoor je niet veel in andere bundels) maar ook breed: klachten, jubels, over de wet, de schepping, het gericht, de zending, liefde, verlangen, heilige wraak: zo breed als het leven van de Geest is zo breed is het Psalmboek. Daarover spreken of zingen met elkaar. Na kerktijd, op een verjaardag, op een avondmaalskring, een gemeente avond. Het vloeit voort, welt op uit de vervulling met de Geest.

Dat kan ook anders: dat je na kerktijd, op een kringavond, een verjaardag het hebt over: ik vond dat dit wat te scherp was, ik vond dat dat wat meer had moeten worden gezegd. Of dat je het hebt over: het duurde niet zo lang vanmorgen, en het was wel wat warm eigenlijk in de kerk, en die had zeker een nieuwe jurk aan. En op een verjaardag gaat het al helemaal nooit over de HEERE en zingen onder elkaar kom je ook niet toe.

Hoe is waterstand in de Waal in uw leven? Laag misschien? Bijna drooggevallen? Wat een indruk moeten je kinderen wel niet krijgen of je ouders, wat een indruk krijgen onkerkelijken ervan. Als die naar een voetbalwedstrijd gaan hebben ze het soms over hoe geweldig het was. Maar dat hoor je die kerkmensen nooit zeggen, net of het alleen maar hun plicht is en meer niet. De Waal staat bijna droog.

Wordt vervuld met de Heilige Geest! Kijk, je kan een paar emmertjes erin gooien, maar dat haalt niet veel uit. Echt anders wordt het als de bron gaat stromen en overlopen. Je kan zelf je wat voornemen en nou ga ik, en nou zal ik. Dat haalt niet veel uit en is nog vervuld water ook. Echt anders wordt als Christus Zijn Geest laat stromen. Harten vervuld. O Heere Jezus, vervult toch met Uw Geest. Mijn hart, gezin, gemeente, kerk. Dan stroomt het spreken en zingen.

Eén ding staat er nog bij: psalmende en zingende de HEERE in uw hart. Dat betekent niet: met gevoel. Want gevoel zit in de nieren in de Bijbel. Je hart is je denkvermogen. Je overlegging. Dus: dat je weet wat je zingt. Doordenkt wat je zingt. Elk woord proeft en ervaren mag. Wat zing ik? Dus niet zomaar mijn gevoel en of het goed in het gehoor ligt. Ik hoorde pas een voorbeeld van een avond waarop gezongen werd: iedereen die zoekt vergeving, zoekt de Redder der volken, zoekt hoop der wereld. En toen zei die dominee die er was: kun je dat zingen? Iedereen zoekt vergeving? Dat kun je niet zingen, dat is ketterij. Niemand zoekt van nature naar vergeving, maar vecht ertegen. Zingen in uw hart. Weten wat je zingt.

b: dankende

De Rijn. Vers 20. Uit de bron van vervulling met de Geest vloeit voort, welt op: dankende te allen tijd over alle dingen God en de Vader. Dat is wat: danken te allen tijd. Altijd: wat er ook gebeurt. Even maar benoemen: gezonde en zieke dagen, in dagen van trouw en van rouw, in dagen van succes en van zakken en ontslag. Te allen tijd. Danken. Daar zit zelfs het woord voor 'vreugde' in. Zoals de Filippenzenbrief schrijft: verblijdt u te allen tijd. Iemand noemde het de grondhouding van het christenleven. En dat over alle dingen. Dus met het oog op alles wat er

gebeurt.

Want, want God namelijk de Vader, heeft mij verkoren uit zovelen in Zijn verbond. Heeft uit nameloze diepten mij verkoren van eeuwigheid. Heeft Zijn Zoon gezonden en voor mij laten sterven. Zal daarom alle dingen doen medeweken ten goede. Betoont in alle dingen Zijn vaderlijke zorg aan mij en leidt mij in Zijn voorzienigheid van uitkomst tot uitkomst. Is te allen tijd Toevlucht en Schuilplaats voor Zijn bange, zwakke kind. Daarom: Hem dankende te allen tijd. Grondhouding van het leven. Dat is de gouden schaal die onder alles ligt. Als iemand mij voor mijn verjaardag iets geeft wat me niet zo aanstaat, maar het ligt op een gouden schaal, wat zal ik mopperen? Wat zal ik klagen dat wat erop ligt niet zo veel waarde lijkt te hebben?

Alles ligt op die gouden schaal van Zijn Vaderlijke verkiezing, aanneming, verzorging. Als je dat niet ziet, ja dan krijg je het volk Israel in de woestijn. Als ze niet meer zagen waar ze van verlost waren en waar ze heengingen, dan gingen ze mopperen, murmureren, klagen, werden ze jaloers, opstandig, verbitterd.

Dankende te allen tijd God en de Vader in de Naam van onze Heere Jezus Christus. In Zijn Naam. In Zijn opdracht, in Zijn kracht: Hij hing aan het kruis: ontkleed, gepijnigd zonder pijnstillers, verlaten van mensen en God, onder de vloek. Zou ik in Zijn Naam niet danken? Danken dat ik daar niet hang, dat ik het zoveel beter heb, dat ik toegang tot de Vader heb?

Hoe is waterstand in de Rijn van dankbaarheid in uw leven? Laag misschien? Bijna drooggevallen? Wat een indruk moeten je kinderen wel niet krijgen of je ouders, wat een indruk krijgen onkerkelijken ervan. Zo weinig dankbaar, zo vaak murmurierend, opstandig verbitterd. De Rijn staat bijna droog.

Wordt vervuld met de Heilige Geest! Kijk, je kan een paar emmertjes erin gooien, maar dat haalt niet veel uit. Echt anders wordt het als de bron gaat stromen en overlopen. Je kan zelf je wat voornemen en nou ga ik, en nou zal ik. Dat haalt niet veel uit en is nog vervuld water ook. Echt anders wordt als Christus Zijn Geest laat stromen. Harten vervuld. O Heere Jezus, vervult toch met Uw Geest. Mijn hart, gezin, gemeente, kerk. Dan stroomt de dankbaarheid.

c: onderdanig zijnde

En de rivier van de IJssel zogezegd. De IJssel van onderdanigheid. Elkaar onderdanig zijnde in de vreze Gods. Dit vers, vers 21, is de kapstok voor het gedeelte t/m 6:9. Want dat wordt op hierna uitgewerkt: in 5:22 vrouwen weest aan uw eigen mannen

onderdanig. 6 vers 1 kinderen zijt uw ouders gehoorzaam, 6:5 dienstknechten zijt uw heren gehoorzaam.

Dat heeft te maken met een woord, onderdanig, dat betekent: dat ieder zijn toegewezen plaats inneemt. Denk aan een orkest met verschillende instrumenten. Dan heeft elk instrument zijn eigen partij en dan klinkt het mooi. Maar als alle instrumenten de dwarsfluit partij gaan spelen dan is het geen gehoor. Maar als ieder zich houdt aan zijn eigen rol, dan is het een mooie symfonie. Zo heeft God mensen een plaats toegeschikt in het leven. Je bent man, je bent vrouw. Je bent vader of moeder, je bent kind van deze vader en moeder. Daar kies je niet zelf voor, dat is voor je beschikt door de HEERE.

En de Heilige Geest leert je juist om je te voegen in en te houden aan de plaats waar je gesteld bent. De Heilige Geest leert je juist om je in die structuur te voegen. In wat de Vader heeft beschikt. En dan geldt de vrouw: weest uw man onderdanig. Dan geldt kinderen: wees je ouders gehoorzaam. Dat betekent dus: man, wees zo man dat je vrouw dat doen kan. Wees als man echt hoofd van je vrouw. Wijs, liefdevol, gericht op haar welzijn. Dat uw vrouw Christus in u ziet en opmerkt. Zodat het heerlijk en goed voor haar is om te volgen. Ouders, wees als ouders zou ouders dat het goed voor je kind als het je gehoorzaamt. Wees vader naar Gods beeld. Troost als moeder zoals God troosten kan. Vervul de taak die bij je positie hoort. Dat uw kind de hemelse Vader in u merkt en proeft.

En dan ook: vrouwen, weest onderdanig. Gericht op Gods eer. Zolang het kan. Zolang het niet tegen God ingaat en je welzijn verwoest, wees onderdanig. Zolang het mogelijk is. Kinderen, wees gehoorzaam, zolang het kan. Zolang het niet tegen God ingaat en je welzijn verwoest, wees gehoorzaam. Ook als je man zo makkelijk niet is of doet, ook als je ouders niet zo makkelijk zijn of doen. Zoek naar de uiterste grenzen, in gerichtheid op God, van onderdanigheid en gehoorzaamheid zo lang mogelijk.

Hoe is waterstand in de IJssel van onderdanig in uw leven? Laag misschien? Bijna drooggevallen? Wat een indruk moeten je kinderen wel niet krijgen of je ouders, wat een indruk krijgen onkerkelijken ervan. Zo weinig als Christus, als God de Vader, zo weinig zoekend naar onderdanigheid en gehoorzaamheid. De IJssel staat bijna droog.

Wordt vervuld met de Heilige Geest! Kijk, je kan een paar emmertjes erin gooien, maar dat haalt niet veel uit. Echt anders wordt het als de bron gaat stromen en overlopen. Je kan zelf je wat voornemen en nou ga ik, en nou zal ik. Dat haalt niet veel uit en is nog vervuld water ook. Echt anders wordt als Christus Zijn Geest laat stromen.

Harten vervuld. O Heere Jezus, vervult toch met Uw Geest. Mijn hart, gezin, gemeente, kerk. Dan stroomt de onderdanigheid.

O Heere Jezus, geef ons uw Geest. Opdat uw Kerk leven zal!
En die rivieren uit die bron stromen naar de zee. De zee der eeuwige heerlijkheid. Daar is het eeuwig zingen, eeuwig danken en eeuwig op mijn plaats zijn zoals door de HEERE bedoeld. En het leven met de Heere kent iets van die stuwing, daarheen, daarheen. Voor eeuwig.

Amen